

Evidencijski broj / Article ID: 8023849
Vrsta novine / Frequency: Dnevna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section: Naslovnica

USUSRET 55. FESTIVALU HRVATSKOG IGRANOG FILMA U PULI

Na današnji dan održan je prvi pulski filmski festival

Na festival je stiglo šest glumaca i isto toliko režisera, a tijekom sedam večeri u Areni je bilo 37 tisuća gledatelja. Anketne listiće vratilo ih je 2.402 i s 818 glasova za najbolji film festivala odabrali su »Vesnu« Františka Čapa

PULA - Pod nazivom Filmski festival - prva revija domaćih filmova od 24. do 30 lipnja 1954. godine u Puli je održan prvi filmski festival u organizaciji Kinematografskog poduzeća na čijem je čelu bio poduzetni i dalekovidni Marijan Rotar. Organizaciju je vodilo ovo gradsko poduzeće uz pomoć nekoliko ljudi sa strane i Grada kao normalne logistike te u dogovoru s proizvođačima filmova da ih besplatno ustupe za prikazivanje. Prikazano je pet domaćih igranih filmova, dva koprodukcijska i šesnaest dokumentarnih. Tom prvom festivalu odazvalo se dvadeset filmskih radnika, četrnaest predstavnika filmskih poduzeća, kojima je troškove pokrio organizator, i desetak novinara, koji su došli o trošku redakcija.

Bez žirija, za narod i publiku koja ima glavnu riječ, krenula je prva revija koja je kroz svoje trajanje smišljala moguće nagrade i priznanja. Pet tisuća tiskanih anketnih listića koji su podijeljeni publici da sami izaberu najbolji film začetak je osobnosti ovog festivala, koji karakteriziraju dvije konstante - najveće otvoreno gledalište na svijetu i publika koja presuđuje o najbolji-

Slika iz Arene s prvog pulskog filmskog festivala

ima. Anketne listiće vratilo ih je 2.402, što su jedino neuspjehom unaprijed proglasili baš sami novinari, pa možda i otuda ona vječita sjena skandala koja visi nad ovim festivalom kao još jedna konstanta. »To se još nije vidjelo kod nas: deset hiljada ljudi na jednoj filmskoj predstavi! - čudio se u Vjesniku u srijedu, 14. srpnja 1954., Stevo Ostojić.

Ta ista publika je s 818 glasova za najbolji film oda-

brala »Vesnu« Františka Čapa; »Stojan Mutikaša« Fedora Hanžekovića dobio je 677; »Daleko je sunce« Radoša Novakovića 235 te »Koncert« Branka Belana 223 glasa, dok Pogačičev film »Anikina vremena« kao peti na kraju nije stigao jer nije bio dovršen (prikazan je zamjenski »Sumnjivo lice«, ali ga nije bilo na listiću). Kao zanimljivost se ističe da je film »Okroglica« bio prvi kolor-dokumentarac prikazan na

festivalu. Očito zbudjeni za tečenim stanjem i reakcijom publike, novinari se ad hock dogovaraju da oforme žiri kritike i proglašavaju »Stojana Mutikaša« najboljim filmom, a, kao i publika, Čapa najboljim režiserom. Za publiku je najbolja glumica bila Metka Gabrijelečić, a za novinare pak Mira Stupica, dok su se svi složili da je Dušan Janičijević najbolji glumac.

Na festivalu je bilo šest glumaca (Metka Bučarjeva, Met-

Ekipa »Vesne« prilikom proglašenja najboljim filmom

ka Gabrijelečić, Olga Brajović, Sutka Ridžević, Dragomir Felba i Dušan Janičijević) i isto toliko režisera (Puriša Đorđević, Branko Bauer, Šime Šimatović, Ljubiša Jočić, František Čap i Milenko Štrbac), a u sedam večeri u Areni je bilo 37 tisuća gledatelja, među kojima i građani Rovinja, Labina, Poreča, Raše koji su kamionima dovažani na projekcije. Tako se, eto, iz formalne pobude festival pretvorio u vremensku konstantu, a zbog snage i brojne publike prigrljen je kao naličje tadašnje države u malom te je zbog toga bolovao od istih bolesti kao i samo društvo.

Jedan od prvih slogana koje je festival dobio bio je: »Ne gledajte filmove, obratite pažnju na prisutne ukoliko želite dokučiti istinu!«, do onoga usudbenog koji nas na neki način i danas podsjeća aktualnim preimenovanjem novouređenog kina na korzu: »U Puli se sve zna, ali se o tome sporazumno šuti!«. No, osobno sam se i sam držao i nastojao slijediti u ovih četvrt stoljeća

(upravo ove godine) revnog praćenja i kroničarenja festivala jedne sintagme kolega prethodnika, da je ovo smotra, koja se sasvim spontano rodila iz entuzijazma, čistog i naivnog, festival koji je čak i u momentima najdubljih kri-za i zakulisnih obračuna zadržavao nešto od te strasne, kolektivne privrženosti filmu.

Neka ovaj prigodni podsjetnik bude mali uvod u nadolazeće svečarsko filmsko zbijanje u Puli oko slavljeničkog 55. izdanja festivala, za što razloga zaista ima napretak; od visoke obljetnice, do otvaranja novog i za sada jedinog kina u najfilmiskijem hrvatskom gradu, ma kako se to kino na kraju zvalo - kada se već ne zove, recimo Minerva, kao što se jednom zvalo pulsko kino, a filmska povijest će ga pamtiiti da je bio drugi kinematograf u Europi 1913. (odmah nakon Beča) koji je prikazao tada senzacionalan izum kinefon - govoreće kino. Neka ovo bude moj osobni prilog biranju naziva, kada već nitko ništa ne pita.

Mate ČURIĆ